



EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.9.2016.
COM(2016) 595 final

2016/0279 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o prekograničnoj razmjeni između Unije i trećih zemalja primjeraka u pristupačnim formatima određenih djela i drugih sadržaja zaštićenih autorskim pravom i srodnim pravima u korist slijepih i slabovidnih osoba ili osoba koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Predloženom uredbom Uniji će se omogućiti ispunjenje međunarodne obveze na temelju Ugovora iz Marakeša za olakšavanje pristupa objavljenim djelima slijepim i slabovidnim te osobama koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta („Ugovor iz Marakeša”). Ugovor iz Marakeša donijela je 2013. Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (WIPO) kako bi se u cijelom svijetu olakšala dostupnost i prekogranična razmjena knjiga i drugog tiskanog materijala u pristupačnim formatima. Unija¹ ga je potpisala u travnju 2014. Ugovorom se od stranaka zahtijeva da propišu iznimke od ili ograničenja autorskog i srodnih prava u korist slijepih i slabovidnih te osoba koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta te se državama koje su stranke Ugovora omogućuje međusobna prekogranična razmjena primjeraka knjiga u posebnom formatu, uključujući i zvučne knjige, kao i drugog tiskanog materijala.

Unija je stoga preuzela političku obvezu provesti Ugovor, što su nakon toga poduprli Vijeće i Europski parlament. Komisija je u listopadu 2014. zasebno iznijela prijedlog odluke Vijeća o ratifikaciji Ugovora iz Marakeša od strane Unije. U svibnju 2015. Vijeće je podnijelo zahtjev Komisiji u skladu s člankom 241. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), u kojem je istaknulo da u potpunosti podržava brzo stupanje na snagu Ugovora iz Marakeša te je od Komisije zatražilo da bez odgode podnese zakonodavni prijedlog o izmjeni pravnog okvira Unije u skladu s Ugovorom.

Korisnici iz Ugovora iz Marakeša, točnije slijepi i slabovidni te osobe koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta, suočavaju se s mnogim preprekama pri pristupu knjigama i drugom tiskanom materijalu zaštićenom autorskim pravom i srodnim pravima. Unatoč tome što digitalna tehnologija znatno olakšava objavljivanje u pristupačnim formatima², procjenjuje se da su knjige u formatima kojima se mogu koristiti osobe koje imaju smetnje pri čitanju otisnutog teksta dostupne u 7 %³ do 20 %⁴ slučajeva. Pristupačni su formati npr. Brailleovo pismo, uvećani font slova, e-knjige i zvučne knjige s posebnom navigacijom, zvučni opis i radijsko emitiranje.

U skladu s Ugovorom iz Marakeša ugovorne stranke obvezne su, s jedne strane, uskladiti svoje interne pravne odredbe s Ugovorom, te s druge strane, omogućiti prekograničnu razmjenu primjeraka u pristupačnim formatima izrađenih na temelju nacionalnih iznimaka ili ograničenja s trećim zemljama koje su stranke Ugovora. U cilju provedbe Ugovora iz Marakeša unutar Unije Direktivom [...] od država članica zahtijeva se da u korist korisnika uvedu obveznu iznimku od određenih prava nositelja prava usklađenu pravom Unije te da na unutarnjem tržištu osiguraju prekogranični pristup primjercima u posebnim formatima. Predloženom uredbom želi se u korist korisnika provesti obveze Unije na temelju Ugovora iz

¹ Odluka Vijeća 2014/221/EU od 14. travnja 2014. o potpisivanju, u ime Europske unije, Ugovora iz Marakeša za olakšavanje pristupa objavljenim djelima slijepim i slabovidnim te osobama koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta (SL L 115, 17.4.2014., str. 1.).

² Podaci se odnose samo na dostupnost u nekim, ali ne svim pristupačnim formatima.

³ LISU za Kraljevski nacionalni institut za slijepe (RNIB), „Dostupnost publikacija u pristupačnom formatu – ažurirani podaci za 2011.” (*Availability of accessible publications - 2011 update*), listopad 2011.

⁴ Catherine Meyer-Lereculeur „Invalidnost – iznimka od autorskih prava i ponuda publikacija u pristupačnim formatima u digitalnom dobu” (*Exception ‘handicap’ au droit d’auteur et développement de l’offre de publications accessibles à l’ère numérique*), svibanj 2013.

Marakeša koje se odnose na razmjenu primjeraka u pristupačnim formatima između Unije i trećih zemalja koje su stranke tog Ugovora.

Ovom se predloženom uredbom stoga osigurava da se primjerci u pristupačnim formatima koji su izrađeni u bilo kojoj državi članici u skladu s nacionalnim odredbama donesenima na temelju Direktive [...] mogu izvoziti u treće zemlje koje su stranke Ugovora iz Marakeša. Nadalje, uredbom se u korist korisnika u Uniji omogućuje i uvoz primjeraka u pristupačnim formatima izrađenih u skladu s Ugovorom iz Marakeša u trećim zemljama koje su stranke Ugovora. Korisnicima i ovlaštenim subjektima s poslovnim nastanom u Uniji trebao bi biti omogućen pristup takvim primjercima, a oni bi trebali biti u optjecaju na unutarnjem tržištu pod jednakim uvjetima kao i primjerci u pristupačnim formatima izrađeni u Uniji u skladu s nacionalnim odredbama donesenima na temelju Direktive [...].

Predložena uredba u skladu je i s Unijinim obvezama iz Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom („UNCRPD”). Na temelju Odluke Vijeća 2010/48/EZ⁵ EU je od siječnja 2011. obavezan pridržavati se odredbi UNCRPD-a. Time su odredbe UNCRPD-a postale sastavnim dijelom pravnog poretka Unije. UNCRPD-om se osobama s invalidnošću jamči pravo pristupa informacijama i pravo sudjelovanja u kulturnom, ekonomskom i društvenom životu na jednakoj osnovi kao i drugim osobama. Njegovim člankom 30. od stranaka Konvencije zahtjeva se da u skladu s međunarodnim pravom poduzmu sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da propisi kojima se štite prava intelektualnog vlasništva ne budu neopravdana ili diskriminatorna prepreka za pristup osoba s invalidnošću kulturnim materijalima. U svojim zaključnim opažanjima o početnom izvješću Europske unije⁶ donesenima 4. rujna 2015. Odbor Ujedinjenih naroda za prava osoba s invaliditetom ohrabrio je Uniju da poduzme sve odgovarajuće mjere za provedbu Ugovora iz Marakeša u što kraćem roku.

- **Usklađenost s postojećim odredbama u tom području politike**

Predložena uredba odnosi se na razmjenu primjeraka u pristupačnim formatima određenog sadržaja zaštićenog autorskim pravom s trećim zemljama koje su stranke Ugovora iz Marakeša. Njome se, zajedno s Direktivom [...], Ugovor iz Marakeša uvodi u pravo Unije. Predložena uredba bit će prvi zakonodavni akt EU-a kojim će se posebno uvesti odredbe o međunarodnoj razmjeni primjeraka u pristupačnim formatima u korist korisnika.

- **Usklađenost s drugim politikama Unije**

Predloženom uredbom i Direktivom [...] Unija ispunjava svoje obveze povezane s integracijom osoba s invalidnošću, kako je prethodno navedeno. U skladu je s drugim zakonodavnim aktima EU-a i politikom u tom području.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova prijedloga članak 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

⁵ Odluka Vijeća 2010/48/EZ od 26. studenoga 2009. o sklapanju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom od strane Europske zajednice (SL L 23, 27.1.2010., str. 35.).

⁶ CRPD/C/EU/CO/1, dostupno na poveznici: http://tbineternet.ohchr.org/Treaties/CRPD/Shared%20Documents/EUR/CRPD_C_EU_CO_1_21617_E.doc.

- **Proporcionalnost**

Unija je obvezna poštovati svoje međunarodne obveze na temelju Ugovora iz Marakeša. Svrha je ove uredbe provedba odredbi iz ugovora povezanih s razmjenom djela u pristupačnim formatima s trećim zemljama koje su stranke Ugovora. Takve mjere mogu se poduzeti jedino na razini Unije jer se razmjena primjeraka djela i drugog zaštićenog sadržaja u pristupačnim formatima odnosi na komercijalne aspekte intelektualnog vlasništva. Uredba je, stoga, jedini odgovarajući instrument. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji, ova uredba ne prelazi ono što je potrebno za postizanje tog cilja.

- **Odabir instrumenta**

U skladu s člankom 207. UFEU-a predloženi instrument jest uredba.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINAKA

- **Ex post evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Svrha predložene uredbe jest ispuniti nove međunarodne obveze povezane s pravom Unije. Retrospektivna evaluacija postojećeg europskog prava u tom području stoga nije relevantna niti se u tom kontekstu zahtijeva. No uzete su u obzir dostupne informacije o povezanim europskim zakonodavnim aktima, prije svega rezultati javnog savjetovanja i postojeća stručna mišljenja.

- **Savjetovanja s dionicima**

Za potrebe predložene uredbe kojom se provode odredbe utvrđene na međunarodnoj razini nije provedeno posebno savjetovanje s dionicima. Opsežno javno savjetovanje o reviziji pravila EU-a o autorskim pravima, koje je Komisija provela između prosinca 2013. i ožujka 2014., također je uključivalo odjeljak o ograničenjima i iznimkama u korist osoba s invalidnošću te o pristupu djelima u pristupačnim formatima i njihovu optjecaju, u kojem se također upućivalo na Ugovor iz Marakeša⁷. Među ostalim, krajnji korisnici, potrošači i institucionalni korisnici (uključujući organizacije za potrebe osoba s invalidnošću i knjižnice) u svojim su mišljenjima upozorili na razlike u području primjene nacionalnih iznimki ili ograničenja, čime se narušava pravna sigurnost pri izvozu i uvozu primjeraka u pristupačnim formatima izrađenih u skladu s nacionalnim iznimkama ili ograničenjima u području autorskog prava. Ti institucionalni sudionici dosljedno su smatrali da bi se Ugovorom iz Marakeša na zadovoljavajući način riješilo to pitanje. Nositelji prava i organizacije za kolektivno ostvarivanje prava općenito su smatrali da iz nacionalne provedbe neobvezne iznimke ili ograničenja predviđenih zakonodavstvom Unije ne proizlaze problemi. Istaknuli su i da se postojećim tržišnim mehanizmima učinkovito rješava problem pristupa djelima u korist osoba s invalidnošću. S tim se mišljenjem nisu složili krajnji korisnici, potrošači ni institucionalni korisnici.

⁷ Izvješće o odgovorima na javno savjetovanje o reviziji pravila EU-a u području autorskog prava, srpanj 2014., str. 61-63. http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2013/copyright-rules/index_en.htm

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Za izradu ovog prijedloga nije bilo posebnog prikupljanja stručnog znanja. Komisija je uzela u obzir studiju iz 2013. o primjeni Direktive 2001/29/EZ⁸, kojom je među ostalim ocijenjeno kako je u 11 država članica primijenjena neobvezna iznimka ili ograničenje za osobe s invalidnošću iz članka 5. stavka 3. točke (b) te Direktive.

- **Procjena učinka**

Predloženom uredbom ispunit će se obveze na temelju Ugovora iz Marakeša povezane s razmjenom primjeraka u pristupačnim formatima s trećim zemljama te se u tom pogledu pravo Unije želi uskladiti s Ugovorom. U skladu sa Smjernicama za bolju regulativu⁹ procjena učinka nije obvezna ako Komisija nema diskrecijsko pravo u pogledu sadržaja politike.

- **Temeljna prava**

Predloženom uredbom podupire se pravo osoba s invalidnošću na mjere kojima se osigurava njihova neovisnost, društvena i profesionalna integracija te njihovo sudjelovanje u životu zajednice, kako je utvrđeno člankom 26. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja”). Uredba odražava i obveze Unije na temelju UNCRPD-a. UNCRPD-om se osobama s invalidnošću jamči pravo pristupa informacijama i pravo da sudjeluju u kulturnom, ekonomskom i društvenom životu na jednakoj osnovi kao i drugim osobama. U tom je pogledu opravdano ograničiti imovinska prava nositelja prava u svjetlu Unijinih obveza na temelju Povelje¹⁰.

Prijedlog bi imao ograničen utjecaj na autorsko pravo kao imovinsko pravo kako je priznato Poveljom (članak 17. stavak 2.)¹¹. U tom kontekstu treba napomenuti da je Direktivom [...] uvedena obvezna iznimka u području autorskog prava u korist korisnika ovog prijedloga. Stoga će učinak ove uredbe biti ograničen na zakonodavno uređenje razmjene primjeraka u pristupačnim formatima s trećim zemljama koje su stranke Ugovora iz Marakeša.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun Unije.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će najranije pet godina od datuma početka primjene uredbe provesti njezinu evaluaciju u skladu sa smjernicama za bolju regulativu te će Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru predstaviti glavne nalaze koji će po potrebi biti popraćeni prijedlozima o izmjeni uredbe. Komisija će isto tako provesti evaluaciju Direktive [...].

⁸ „Studija o primjeni Direktive 2001/29/EZ o autorskom pravu i srodnim pravima u informacijskom društvu”, prosinac 2013., De Wolf i partneri, dostupna na: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/131216_study_en.pdf, str. 417. i dalje.

⁹ SWD(2015) 111 final.

¹⁰ Člankom 52. stavkom 1. Povelje dopuštaju se ograničenja koja utječu na ostvarenje sloboda iz Povelje: ta ograničenja moraju i. biti predviđena zakonom; i ii. poštovati srž tih prava i sloboda. Nadalje, ograničenja iii. „podliježu načelu proporcionalnosti” i „moguća su samo ako su potrebna i ako zaista odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba”.

¹¹ SL L 83, 30.3.2010., str. 389.-403.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Člankom 1. utvrđuju se predmet i područje primjene prijedloga. Predloženom uredbom uredit će se razmjena primjeraka u pristupačnim formatima određenih djela i drugih sadržaja zaštićenih autorskim ili srodnim pravima između Unije i trećih zemalja, u skladu s Ugovorom iz Marakeša.

Člankom 2. utvrđuju se definicije pojmova „djela ili drugi sadržaji”, „korisnik”, „primjerak u pristupačnim formatima” i „ovlašteni subjekt” koje se primjenjuju za potrebe predložene uredbe.

Članak 3. sadržava odredbe o izvozu primjeraka u pristupačnim formatima iz Unije u treće zemlje.

Članak 4. sadržava odredbe o uvozu primjeraka u pristupačnim formatima iz trećih zemalja u Uniju.

Člankom 5. određuju se obveze koje ovlašteni subjekti moraju ispuniti pri razmjeni primjeraka u pristupačnim formatima s trećim zemljama.

Člankom 6. utvrđuju se primjenjivi propisi o zaštiti osobnih podataka.

Člankom 7. utvrđuju se postupci za evaluaciju ove uredbe u skladu s propisima za bolju regulativu.

Člankom 8. određuje se stupanje na snagu uredbe, a člankom 9. datum početka njezine primjene.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o prekograničnoj razmjeni između Unije i trećih zemalja primjeraka u pristupačnim formatima određenih djela i drugih sadržaja zaštićenih autorskim pravom i srodnim pravima u korist slijepih i slabovidnih osoba ili osoba koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207.,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
budući da:

- (1) Slijepi, slabovidni te osobe koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta i dalje se suočavaju s mnogim preprekama pri pristupu knjigama i drugom tiskanom materijalu. Potreba za povećanjem broja djela i drugih zaštićenih sadržaja u pristupačnim formatima koji su dostupni tim osobama te za poboljšanjem njihova optjecaja i distribucije prepoznata je na međunarodnoj razini. Ugovor iz Marakeša za olakšavanje pristupa objavljenim djelima slijepim i slabovidnim te osobama koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta („Ugovor iz Marakeša”) potpisan je u ime Unije 30. travnja 2014.¹² U skladu s njime ugovorne stranke obvezne su osigurati iznimke od ili ograničenja isključivih prava nositelja autorskog i srodnih prava za izradu i distribuciju primjeraka u pristupačnim formatima određenih djela i drugih sadržaja te za njihovu prekograničnu razmjenu. Korisnici iz Ugovora iz Marakeša jesu slijepi, slabovidni te osobe koje imaju perceptivne smetnje ili poteškoće u čitanju, uključujući disleksiju, zbog čega ne mogu čitati tiskana djela u jednakoj mjeri kao osobe bez tih poteškoća, koje zbog tjelesne invalidnosti ne mogu držati knjigu ili rukovati njome te fokusirati ili pomicati oči u mjeri koja bi obično bila prihvatljiva za čitanje.
- (2) Direktivom [...] nastoje se usklađeno provesti Unijine obveze na temelju Ugovora iz Marakeša u cilju poboljšanja dostupnosti primjeraka u pristupačnim formatima za korisnike i optjecaja tih primjeraka na unutarnjem tržištu. Direktivom se od država članica zahtijeva uvođenje obvezne iznimke od određenih prava nositelja prava, a koja su usklađena pravom Unije. Ovom uredbom želi se u korist korisnika provesti obveze Unije na temelju Ugovora iz Marakeša koje se odnose na razmjenu primjeraka u pristupačnim formatima između Unije i trećih zemalja koje su stranke tog Ugovora te utvrditi uvjete takvog uvoza i izvoza. Te mjere mogu se poduzeti jedino na razini Unije jer se razmjena primjeraka djela i drugih sadržaja u pristupačnim formatima

¹² Odluka Vijeća 2014/221/EU od 14. travnja 2014. o potpisivanju, u ime Europske unije, Ugovora iz Marakeša za olakšavanje pristupa objavljenim djelima slijepim i slabovidnim te osobama koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta. (SL L 115, 17.4.2014., str. 1.)

odnosi na komercijalne aspekte intelektualnog vlasništva. Uredba je jedini odgovarajući instrument.

- (3) Uredbom bi se trebalo osigurati da se primjerci knjiga, stručnih časopisa, novina, časopisa i drugih publikacija te notnih zapisa i drugog tiskanog materijala u pristupačnim formatima koji su izrađeni u bilo kojoj državi članici u skladu s nacionalnim odredbama donesenima na temelju Direktive [...] mogu izvoziti u treće zemlje koje su stranke Ugovora iz Marakeša. Pristupačni formati uključuju Brailleovo pismo, uvećani font slova, prilagođene e-knjige i zvučne knjige te radijsko emitiranje. Stavljanje u optjecaj, prosljeđivanje ili stavljanje na raspolaganje primjeraka u pristupačnim formatima osobama koje imaju smetnje pri čitanju otisnutog teksta ili ovlaštenim subjektima u trećim zemljama trebali bi izvršavati samo ovlašteni subjekti s poslovnim nastanom u Uniji na neprofitnoj osnovi.
- (4) Ovom uredbom trebao bi se u korist osoba koje imaju smetnje pri čitanju otisnutog teksta korisnicima u Uniji i ovlaštenim subjektima s poslovnim nastanom u Uniji omogućiti uvoz primjeraka iz treće zemlje izrađenima u skladu s provedbom Ugovora iz Marakeša u pristupačnim formatima i pristup njima. Trebalo bi omogućiti da ti primjerci u pristupačnom formatu budu u optjecaju na unutarnjem tržištu pod jednakim uvjetima kao i primjerci u pristupačnim formatima izrađeni u Uniji u skladu s Direktivom [...].
- (5) U cilju poboljšanja dostupnosti primjeraka u pristupačnim formatima te suzbijanja ilegalne distribucije djela i drugih sadržaja, ovlašteni subjekti koji se bave distribucijom ili i stavljanjem na raspolaganje primjeraka u pristupačnim formatima trebali bi ispuniti određene obveze.
- (6) Svaka obrada osobnih podataka na temelju ove uredbe trebala bi biti u skladu s temeljnim pravima, uključujući pravo poštovanja privatnog i obiteljskog života te pravo na zaštitu osobnih podataka u skladu s člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i u skladu s Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹³, kojom se uređuje obrada osobnih podataka, kako je mogu provoditi ovlašteni subjekti u okviru ove uredbe i uz nadzor nadležnih tijela država članica, prije svega nezavisnih javnih tijela koje imenuju države članice.
- (7) Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom („UNCRPD”), čija je EU stranka, osobama s invaliditetom jamči se pravo pristupa informacijama i pravo na sudjelovanje u kulturnom, ekonomskom i društvenom životu na jednakoj osnovi kao i drugim osobama. Stranke UNCRPD-a obvezne su poduzeti sve odgovarajuće mjere u skladu s međunarodnim pravom kako bi osigurale da propisi kojima se štite prava intelektualnog vlasništva ne budu neopravdana ili diskriminatorna prepreka za pristup osoba s invalidnošću kulturnim materijalima.
- (8) Ovom uredbom poštuju se temeljna prava i postupaju se u skladu s načelima priznatima Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Ovu uredbu treba tumačiti i primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima.

¹³

Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se uredbom utvrđuju propisi o prekograničnoj razmjeni primjeraka u pristupačnim formatima određenih djela i drugih sadržaja između Unije i trećih zemalja koje su stranke Ugovora iz Marakeša bez odobrenja nositelja autorskog prava u korist slijepih, slabovidnih te osoba koje imaju druge smetnje pri čitanju otisnutog teksta.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „djela i drugi sadržaji” znači djela u obliku knjiga, stručnih časopisa, novina, časopisa ili drugih publikacija, uključujući notne zapise, i povezane ilustracije, u svim medijima, uključujući zvučne oblike kao što su zvučne knjige, koja su zaštićena autorskim i srodnim pravima i koja se objavljuju ili na drugi način zakonski stavljaju na raspolaganje javnosti;
- (2) „korisnik” znači:
 - (a) osoba koja je slijepa;
 - (b) osoba koja je slabovidna i čija se slabovidnost ne može poboljšati do te mjere da bi joj se omogućila funkcija vida koja bi bila jednakovrijedna funkciji vida osobe bez tih poteškoća;
 - (c) osoba koja ima perceptivne smetnje ili poteškoće u čitanju, uključujući disleksiju, zbog čega ne može čitati tiskana djela u gotovo istoj mjeri kao osobe bez tih poteškoća ili invalidnosti; ili
 - (d) osoba koja zbog druge tjelesne invalidnosti ne može držati knjigu ili rukovati njome te fokusirati ili pomicati oči u mjeri koja bi obično bila prihvatljiva za čitanje.
- (3) „primjerak u pristupačnim formatima” znači primjerak djela ili drugog sadržaja u alternativnom načinu ili obliku kojim se korisniku omogućuje pristup djelu ili drugim sadržajima i kojim se među ostalim toj osobi omogućuje jednako jednostavan i ugodan pristup kao i osobi koja nije slabovidna i nema poteškoće iz stavka 2.;
- (4) „ovlašteni subjekt” znači organizacija koja korisnicima na neprofitnoj osnovi pruža usluge obrazovanja, pedagoške izobrazbe, adaptivnog čitanja ili pristupa informacijama u okviru svoje glavne ili jedne od glavnih djelatnosti ili zadaća od javnog interesa.

Članak 3.

Izvoz primjeraka u pristupačnim formatima u treće zemlje

Ovlašteni subjekt s poslovnim nastanom u državi članici može primjerak u pristupačnim formatima izrađen u skladu s nacionalnim zakonodavstvom donesenim na temelju Direktive [...] distribuirati, proslijediti ili staviti na raspolaganje korisniku ili ovlaštenom subjektu s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koja je stranka Ugovora iz Marakeša.

Članak 4.

Uvoz primjeraka u pristupačnim formatima iz trećih zemalja

Korisnik ili ovlašteni subjekt s poslovnim nastanom u državi članici može u skladu s nacionalnim zakonodavstvom donesenim na temelju Direktive [...] uvesti ili drukčije steći primjerak u pristupačnim formatima koji je ovlašteni subjekt u trećoj zemlji koja je stranka Ugovora iz Marakeša stavio u optjecaj, proslijedio ili stavio na raspolaganje korisnicima ili ovlaštenim subjektima te mu pristupiti i nakon toga ga upotrebljavati.

Članak 5.

Obveze ovlaštenih subjekata

1. Ovlašteni subjekt s poslovnim nastanom u državi članici koji izvršava radnje iz članaka 3. i 4. osigurava sljedeće:
 - (a) stavlja u optjecaj, prosljeđuje i stavlja na raspolaganje primjerke u pristupačnim formatima samo korisnicima ili ovlaštenim subjektima;
 - (b) poduzima odgovarajuće mjere kako bi spriječio nezakonito umnožavanje, distribuciju, prosljeđivanje i stavljanje na raspolaganje primjeraka u pristupačnim formatima;
 - (c) vodi brigu i evidenciju o postupanju s djelima i drugim sadržajima te njihovim primjercima u pristupačnim formatima i
 - (d) prema potrebi na svojem *web*-mjestu objavljuje i ažurira informacije o načinu na koji ispunjuje svoje obveze iz točaka (a) do (c).
2. Ovlašteni subjekt s poslovnim nastanom u državi članici koji izvršava radnje iz članaka 3. i 4. korisnicima ili nositeljima prava na zahtjev dostavlja sljedeće podatke
 - (a) popis djela i drugih sadržaja čije primjerke posjeduje u pristupačnim formatima te dostupne formate i
 - (b) naziv i podatke o ovlaštenim subjektima s kojima razmjenjuje primjerke u pristupačnim formatima u skladu s člancima 3. i 4.

Članak 6.

Zaštita osobnih podataka

Obada osobnih podataka u okviru ove uredbe provodi se u skladu s Direktivom 95/46/EZ.

Članak 7.

Preispitivanje

Komisija će [najranije pet godina od datuma datuma primjene uredbe] provesti njezinu evaluaciju te će Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru predstaviti glavne nalaze koji će po potrebi biti popraćeni prijedlozima o izmjeni ove uredbe.

Države članice dostavljaju Komisiji podatke potrebne za pripremu izvješća o evaluaciji.

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 9.
Datum primjene

Ova uredba primjenjuje se od [datum prenošenja Direktive [...]].

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik